

8 MÄN OM KÄRLEK

Håkan Franklin

Inledning

NÄR MAN STÖTER PÅ en människa som man inte träffat förut, har man inte mycket att gå på när det gäller att hitta en ton och ett sätt att kommunicera på. Man ser ett ansikte och en klädkod som snabbt får utgöra ett underlag för att finna en lämplig kommunikationslänk. Dessa yttre signaler säger inget om vad som format människan framför en. Vilka framgångar och kanske främst vilka prövningar i livet har skapat självbilden hos denna person. Hur kan jag skämta och vilka samtalsämnen skulle kunna fungera?

När man i stället träffar på en person som man känt sedan lång tid vet man bakgrund och personliga drag hos personen vilket oftast för med sig en känsla av sympati och glädje. Samtalet ger sig självt och man kan känna sig trygg med att detta möte inte kommer att ändra våra uppfattningar om varandra. Jag kan skämta, vara ironisk, associera och ta upp allvarliga ämnen kring sådant som hänt. Ingen risk för att domen ”jasa, du är en sådan där” behöver avkunnas i tanken.

För tio år sedan flyttade jag till en stad som var helt ny för mig. Det var en kärleksrelation som skapade situationen. Så stod jag inför utmaningen att försöka komma in i ett socialt sammanhang för att inte bli isolerad. I de möten som då uppstod gällde det att uttrycka sig försiktigt och att försöka förmedla en bild av sig själv som kunde förstås rätt av omgivningen. Det fanns ingen bas att luta sig emot för att missförstånd inte skulle uppstå. Jag kunde se hur de som känt varandra sedan ungdomen kunde slappna av inför varandra och kommunicera med en lätthet som en solid gemensam bas kan skapa.

I de lägena längtade jag efter kontakt med mina kompisar från förr som verkligen kände mig. Fanns det då någon möjlighet att lära känna nya personer i den nya staden mera på djupet och med dem beröra intima och privata erfarenheter och insikter?

Skurups folkhögskola höll en veckas skrivarkurs sommaren 2021. Den sommaren blev det av, till skillnad från sommaren innan, då Covid-19 satte stopp för hela folkhögskole-Sveriges sommarverksamhet. Kursledare var en välkänd författare och journalist som bland annat vunnit ”stora journalistpriset” för sina intervjuer i Svenska Dagbladet.

Vi kursdeltagare deltog ivrigt i skrivövningar och läste upp våra snabbt ihopknåpade alster för varandra. Övningarna genomfördes med kort tid till förfogande, oftast bara några minuter. Det var för att vi inte skulle fastna i tankar och ifrågasättande av det vi skriver utan bara öppna upp och låta texterna uppstå intuitivt. Kursledaren och vi kursdeltagare gav varandra feedback på det vi skrev. Vi följde ganska strikta förhållningsregler för hur feedbacken ska ges.

Jag fick uppskattning för mitt sätt att beskriva kärleksmöten. Kursledaren sa att man sällan får ta del av mäns upplevelse av kärlek och tipsade mig om att det är något jag skulle kunna arbeta vidare med. Hittills har jag i mitt skrivande låtit trycka upp en liten novellsamling, en släkt-historia och slutligen en beskrivning av mina syskons olika upplevelse av livet i vår barndomsfamilj. Läsakretsen har varit starkt begränsad och jag har inte haft någon ambition att utvidga den.

När jag nu bestämt mig för att följa min kursledares uppmaning att beskriva mäns upplevelse av kärlek, tänker jag mig utvidga läsekretsen till dem som jag vill involvera i det arbetet. Jag såg också möjligheten att komma mina nya vänner i den nya staden mera in på livet.

Jag ingår numera i en grupp pensionerade gubbar som cyklar tillsammans regelbundet och som umgås också på andra sätt. Jag ställde frågan till dem om de hade lust att bidra med material till texter om mäns upplevelse av och erfarenhet av kärlek. Bidraget skulle bestå i att jag fick tillfälle att prata med dem och ställa frågor.

Frågan väckte en dämpad entusiasm. Det är ju inte så som vi män till vardags pratar med varandra. Det handlar oftast om politik, teknik och sport. Tre av mina nyvunna vänner visade ändå intresse och gav mig tillstånd att kontakta dem för att bestämma en tid för samtal.

Utöver dessa tre fick jag också tillstånd att prata med en kusin och fyra gamla kompisar från min tidigare stad.

Det som var slående vid samtalen var hur trevligt och angeläget varje samtal kändes. Det var som att det fanns en längtan och en glädje i att få delge någon sådant som livet utsatt en för och bjudit på. Just kärlek verkar också vara det som mina vänner funderat mycket på och gärna ville prata om. Jag blev förvånad över hur vitt kärleksbegreppet upplev-

des av mina vänner och hur det kom in i så många olika skepnader i livet.

Den kärleksrelation som alla återkom till och som verkligen enligt de själva präglat uppväxten, och stått som förebild eller varnande exempel, är deras föräldrars relation. Vi föds ju förhoppningsvis som ett resultat av en kärleksrelation och vi lever vår mest receptiva tid helt utlämnade åt våra föräldrars förmåga att älska oss villkorslöst och att skapa ett hem präglat av kärleksfulla relationer. I uppväxtfamiljen har vi också fått bekräftelse på att vi duger, som en grund för ett gott självförtroende och tillrättavisningar och kanske till och med bestraffningar som påverkar oss i motsatt riktning mot bekräftelserna. Det har också framgått tydligt i samtalen att våra föräldrar har tagit på sig olika roller utifrån hur de präglats i sina respektive uppväxtfamiljer, men också utifrån traditionella könsroller. Som en kusin till mig uttryckte saken: ”Vi vet allt om våra föräldrar, men vi vet inget om våra barn”.

Jämställdheten i mina vänners egna familjer har, kanske inte så överraskande, förändrats mycket jämfört med vår föräldrageneration och kommunikationen kring jämställdheten har varit avgörande för hur man lyckats att hålla relationerna vid liv. Det handlar inte bara om den faktiska jämställdheten utan också om upplevelsen av jämställdheten. Det gäller att hitta en gemensam förståelse av vardagen och arbetsfördelningen och att kalla saker vid sitt rätta namn.

Vi är barn av vår tid. Tidsandan präglar oss starkt och påverkar våra behov och upplevelsen av det inre familjelivet. Så står vi där med vår längtan efter kärlek, och vår vilja och våra olika sätt att själva försöka bidra.